

ΠΑΡΑΦΥΛΛΙΣ του «ΜΗ ΧΑΝΕΣΑΙ»

Δ'. | 10 Ιουλίου 1880. | Δ'.

Ο ΠΑΠΠΑΣ
ΤΗΣ ΚΟΥΚΟΥΝΙΑΣ

(Κατά Alphonse Daudet).

«Ο Μαρτίνος, ήτον παππᾶς, » είναι φράγκικο χωρίδιο, »ε την Κουκουνιά.»

«Αγαθός »σάν τὸ ψωμί, ἀδολος; »σάν τὸ μάλαμμα, ἀγαπᾶτος; »σάν πατέρας τοὺς χωρίτας; γι' αὐτὸν ή Κουκουνιά του θὰ ήταν ἐπίγειος παραδείσιος, ἀν οἱ Κουκουνιώταις τὸν εὐχαριστοῦνταν λίγο περισσότερο. Αλλοίμαρο δρώς, ή ἀράχνης ἐκρέμουνταν μέσ' ε τὸ ἔξομολογητήριο του, καὶ τὴν ἔμφροφη μέρα τοῦ Πάσχα, η δύστελες ἔμεναν ε τὸ ἄγιο ντουλάπι του. Ο καλός παππᾶς ήτον καταλυπημένος καὶ πάντα ζητοῦσε ἀπ' τὸ Θεό τὴν χάριν νὰ μήν σεθάνη πολὺ συμμαζεύῃς τὴν μάντρα τὸ σκορπισμένο του κοπάδι.»

Καὶ θὰ ίδητε πῶς δ θεός τὸν ἀκουσε;

Μία κυριακή θυσερή ἀπὸ τὸ εὐαγγέλιο ὁ παππᾶς Μαρτίνος ἀνέβηκε ε τὸν ἀμβωνα.

«Αδελφοί μου, εἶπε, πιστέψετε με ἀν θέλετε: τὴν περισσένη νύχτα εὑρέθηκα ἐγὼ ἀθλιος ἀμαρτωλὸς ἐμπρός ε τὴν θύρα τοῦ παραδείσου.»

«Ἐγχτύπωσα» δ ἄγιος Πέτρος μοῦ ἀνοίξε:

«Μπᾶ! »Εσεῖς εἰσθε, καλέ μου κύρι Μαρτίνε, μοῦ λέσι· αποίος ἀέρας...; καὶ τὶ ἀγαπᾶτε παρακαλῶ;

«—Καλέ μου ἄγιε Πέτρε, ἐσεῖς ποῦ κρατᾶτε τὸ μεγάλο ετορτέρι καὶ τὸ κλειδί, θὰ μπορούστε νὰ μοῦ ἴπητε ἀν ἔνεγ φαίνωμαι πολὺ ἀδιάκριτος, πόσους Κουκουνιώταις αἴχετε ε τὸν παραδείσο;

«—Δὲν μ' μπορῶ τίποτε νὰ σᾶς ἀρνηθῶ, παππᾶ Μαρτίνε» ακούθηστε νὰ ἰδοῦμε μαζῆ.

«Καὶ ὁ ἄγιος Πέτρος ἐπῆρε τὸ χοντρό του βιβλίο, τὸ ἀνοίξε, καὶ ἔβαλε τὰ μυατογύαλια του.

«Γιὰ νὰ ἰδοῦμε: »Βροχε Κουκουνιά. Κου...Κου...Κουκουνιά. Καλέ μου παππᾶ Μαρτίνε, τὸ φύλλο εἶναι ἀγραφο. Οὔτε μιὰ ψυχή... οὔτε ἔνας Κουκουνιώτης.

«Τι! κάνεις Κουκουνιώτης δὲν εἶνε ἕδω; Κανεὶς; Δὲν μ' μπορεῖ! Γιὰ ίδητε καλλίτερα...»

«—Κανεὶς, ἄγιε ἀνθρωπε. Κυττάξε καὶ τοῦ λόγου σας, ζὴ θαρρήστε πῶς χωρατεύω.»

«Βγὼ χτυποῦσα τὰ πόδια μου καὶ μὲ δεμένα χέρια φώναζα ἔλεος. Τότε ὁ ἄγιος Πέτρος:

«—Ακουσε, παππᾶ Μαρτίνε, δὲν πρέπει δὰ νὰ τὸ παιρίνετε, καὶ τόσοφ κατάκαρδα, νὰ μὴ σούρθη καμμιὰ ἀποπληξία. »Επειτα δὲν εἶναι δικό σου τὸ φταζίμο. Οἱ Κουκουνιώταις σου, βλέπεις, πρέπει νὰ κάνουν τὰ σαράντα τους γέχρονάξα ετὸ πουργατόριο.

«—Αχ! ἄγιε Πέτρε, ἀφησέ με τούλάχιστον νὰ τοὺς αἴων, νὰ τοὺς ὅδω καὶ νὰ τοὺς παρηγορήσω.

«—Οπως ἀγαπᾶς φίλες μου... Στάσου, βάλε γλήγορα αἰστὰ τὰ χοντροπάπουτσα γιατί οἱ δρόμοι δὲν εἶνε καὶ απερίφημοι... Τράβα καλά... Τράβα τσάκια. Βλέπεις ἐκεῖ ακτινή, μακριά, καθὼς γυρίζεις; Θὰ βρῆς μιὰ πόρτα ἀση-

«μένια γεμάτη ἀπὸ μαύρους σταυρούς... ἵτο δεξῖ σου χέρι... αθὰ χτυπήσῃ; καὶ θὰ σ' ἀνοίξουν! ὥρα καλή...»

«Καὶ ἐπειρπάτησα, ἐπειρπάτησα! Τί κακοτοπιά! Μὲ επιζένει τρεμοῦλα μοναχὰ νὰ τὴ συλλογισθῶ. »Βνα στενὸ μονοπάτι γεμάτο βάτα, πέτραις γυαλιστεραῖς καὶ φείδις «ποῦ σφύριζαν, μ' ἔφερε ὡς τὴν ἀσημένια πόρτα.

«Πάν! πάν!

«—Ποτὸς χτυπᾷ; ἀπαρίνεται μιὰ φωνὴ χονδρὴ καὶ λυπητήρη.

«—Ο παππᾶς τῆς Κουκουνιάς.

«—Τῆς....;

«—Τῆς Κουκουνιάς.

«—»Δ!... Ορίστε.

«—Εμπηκα. »Βνας μεγάλος καὶ ώραῖος ἀγγελος, μὲ φτερὰ μαύρα ὃσαν τὴν νύχτα καὶ φρεμά αστραφτερά. »σάν τὴν «μέρα, μὲ ἔνα κλειδί διαμαντένιο κρεμασμένο ε τὴ μέση απού, ἔγραφε, κρά-κρά, » είνα μεγάλο τερτέρι, ποιὸς χονδρὸς ἀπὸ τοῦ ἀγίου Πέτρου....»

«—Ε λοιπὸν, τὶ ζητᾶτε; εἶπε δ ἄγγελος.

«—Ωραῖς ἄγγελε τοῦ Θεοῦ, θέλω νὰ μάθω—τσως εἶναι πολὺ αριγάλης ἡ περιέργεια μου—διν ἔχετε ἕδω τοὺς Κουκουνιάτας.

«—Τεῦ....;

«—Τοὺς Κουκουνιώτας, ἵκεινους ποὺ εἶναι ἀπ' τὴν Κουκουνιά· εἶμαι ἐγὼ δ παππᾶς τους.

«—»Α! δ παππᾶ Μαρτίνος, αῖ;

«—Ολως δικός σας, κύριες ἄγγελες;

«—Βίπατε λοιπὸν Κουκουνιά....»

«Καὶ δ ἄγγελος ἀνύγει καὶ ἔχωρυλλα τὸ μεγάλο του βιβλίο, σαλιγόνοντας τὸ δάχτυλο γιὰ νὰ μὴν κολλοῦν τὰ φύλλα...»

«Κουκουνιά, λέει ἀναστατώντας βαθεῖτε... Κύρις παππᾶ Μαρτίνε, δὲν ἔχομε ε τὸ πουργατόριο κανέναν ἀπ' τὴν Κουκουνιά.

«—Μέγας εἰ κύριε! κανένας Κουκουνιώτης δὲν εἶναι ετὸ πουργατόριο! ποὺ εἶναι λοιπόν;

«—Α!, ἄγιε ἀνθρωπε, εἶνε ε τὸν παράδεισο. Ποὺ διάβολο θέτε νὰ ἔνε;

«—Μὰ ἔρχομαι ἀπ' τὸν παράδεισο....»

«—»Απὸ καὶ ἔρχεσθε! !..... «Ε λοιπόν;

«—»Ε λοιπόν! δὲν εἰναι ἔκει!...»Α, Παναγία παρθένος!...

«—Τί τὰ θέλετε, κύρις παππᾶ; ἀν δὲν εἶναι οὔτε ε τὸν παράδεισο οὔτε ε τὸ πουργατόριο, δὲν ἔχει ἀλλο, εἶνε... εἶνε ε τὴν...»

«—Ιησοῦ σὺ εἰς Δαυίδ! »Α! δ! δ! εἶναι δυνατόν; . . . «Νὰ μοῦ εἶπε φέματα δ ἄγιος Πέτρος! . . . »Α! δ! δ! καὶ απῶς θὰ πάω ἐγὼ ε τὸν παράδεισο, ἀφοῦ δὲν εἰναι ἔκει οἱ Κουκουνιώταις μου; ..

«—Ακούστε, καῦμένε παππᾶ Μαρτίνε, ἀφοῦ θέλετε αἴπως καὶ διπως, νὰ βεβαιωθῆτε γιὰ ὅλα αὐτὰ καὶ νὰ ίδητε αἱτε τὰ μάτια σας! . . .

«Πάρτε αὐτὸν τὸ μονοπάτι δοσ γλήγορα μπορεῖτε . . . αθὰ εὔρετε ε τὸν ἀριστερὰ ἔνα μεγάλο σπίτι. »Εκεὶ θὰ μάθετε γιὰ αἱλα. «Ο Θεός νὰ σας βοηθήσῃ.»

«Καὶ δ ἄγγελος ἔκλειε τὴν πόρτα.

«Τὸ μακρὺ μονοπάτι ποὺ μοῦ ἔδειξε δ ἄγγελος ήτον δλο,

επρωμένο ἀπὸ κόκκινη γάλιση... Ἐκουνιούμουν 'σὰν νὰ εἶχα πεῖ κάθε βῆμα κ' ἔσκονταφτα' ἡμουν κατακουσκεμένος ἀπ' τὸν ἴδρωτα καὶ λαχανιασμένος ἀπ' τὴ δίψα... Ὁμως χάρις 'ι τὰ χοντροπάπουτσα ποῦ μούδωκε δικαῦμενος ὁ ἄγιος Πέτρος δὲν ἐκάκηκαν τὰ ποδάρια μου.

«Δροῦ πεῖται εἶχα κάνει κάμποσο δρόμο παραπατῶντας καὶ κουτσαίνοντας εἰδα 'ι τῷστερό μου χέρι μιὰ πόρτα.... Ὁχι, ἔνα μεγάλο σπίτι δρθάνοιχτο, 'σὰν στόμα μεγάλου φούρνου. "Ω! παιδιά μου τέ δύ!... Ἐδώ δὲν ῥωτοῦν πεῖται τὸ σνομά μου, ἐδὼ κανένα τεφτέρο. Ἐδώ μπαίνουν φουρνιαὶ φουρνιαὶ καὶ ἐλεύθερα καθὼς ἔστι ταῖς κυριακαῖς 'ι τὸ καπηλεῖο.

«Ἔμουν καταϊδρωμένος καὶ ὅμως εἶχα κρυάδες. Τὰ μαλλιά μου σηκώνουνταν ψηλά. Ἐννοοώθα κνίσσα, φημένο κρέας, κάτι 'σὰν τὴ μυρωδιά ποῦ σκορπίζεται 'ι τὴν Κουκουνιά μας, δταν δὲ Κουτσονικολός δ πεταλωτής πεταλόνυ κανένα γερογάδδαρο. Επιδάνονταν ἡ ἀναπνοή μου μέσα 'ι αὐτὸν τὸν βρωμερὸ καὶ βραστὸν ἀέρα' ἀκουα ἔνα τραμερὸ ξεφωνητὸ, ἀναστεναγμούς, βογκητὰ καὶ βλαστήμια;

«Ἐ λοιπόν! θάμπης ή δὲν θάμπης ή ἀφεντιζάσου;—μοῦ λέεις ἔνας δαίμονας μὲ τὰ κέρατα καὶ μοῦ τραβᾷ μιὰ κεντητὴ μὲ τὴ φορκά του.

«—Ἐγώ; Δὲν μπαίνω. Είμαι φίλος τοῦ Θεοῦ.

«—Είσαι φίλος τοῦ Θεοῦ...» Εἶδο τοῦ κασσιδιάρη! καὶ τὶ ἀγαπᾶς ἐδώ;

«—Ἐρχομαι...» Α! μὴ μοῦ μιλάτε, γιατί δὲν μπορῶ καὶ νὰ εταθῶ 'ι τὰ ποδάρια μου...» Ερχομαι... Ερχομαι ἀπὸ μακριά.. νὰ σᾶς ρωτήσω ταπεινότατα... ἀν... ἀν τυχόν... ἔχετε ἐδώ... κανένα... κανένα ἀπ' τὴν Κουκουνιά...

«—Α! κρεμανταλᾶ! κάνεις τὸν κουτό, 'σὰν νὰ μὴν ξέρης τάχα πῶς ὅλη ἡ Κουκουνιά εἰν' ἐδὼ μέσα. Νά! μαυροκόρακα, κυττακεῖς καὶ θὰ ιδῃς πῶς τοὺς συγγυρίζομε ἐδὼ τοὺς ξακουσμένους σου τοὺς Κουκουνιώτας....»

«Καὶ εἰδα μέσα 'σὲ μιὰ φούρη φωτιά:

«Τὸν Κοκκαλίνο—ὅλοι τὸν ἔγγωρίσατε, ἀδελφοί μου—τὸν Κοκκαλίνο ποῦ μεθούσε κάθε 'λιγό.

«Εἶδο τὸν Πασχάλη, ποῦ ἔκανε τὸ λάδι του μὲ τὴν ἔλησι τοῦ κυρίου Καράκα.

«Καὶ τὸν Δελφίνη ποῦ ἔλεγε ὅλο ψευτιάς.

«Καὶ τὴν κερά Γιαννούλα ποῦ 'ικακολογοῦσε ταῖς γειτονισσαῖς ὅλαις.

«Καὶ τὸν Ἀντώνη μὲ τὴν Ἀντώναινα, καὶ τὸ Γιάκωμο καὶ τὸν Πέτρο καὶ... καὶ...»

Ἐαφνισμένοι, κατατρομαγμένοι ὅλοι ἀναστέναζαν, βλέποντας 'ι τὴν ὀρθάνοιχτη κόλασι ποιὸς τὴν μάννα του, ποιὸς τὸν πατέρα του, ποιὸς τὴν κυροῦλά του, ποιὸς τὴν ἀδελφή του!!!

«Ο παππᾶς τότε εἶπε:

«Καταλαβαίνετε καλὰ πῶς αὐτὸς δὲν μπορεῖ νὰ βαστάξῃ. Ὁχι. Ἀπὸ αὔριο ἀρχίζω τὴ δουλειά, ὅχι πειὰ ἀργὰ ἀπὸ αὔριο. Καὶ ἡ δουλειά δὲν θὰ λείψῃ! Νά πῶς θὰ κάνω. Γιὰ νὰ γίνωνται ὅλα καλὰ πρέπει νὰ γίνωνται μὲ τάξι.

αὔριο, δευτέρα, θὰ ξομολογήσω τοὺς γέρους καὶ τὴς γραφαῖς. Αὐτὸς δὲν εἰναιτιποτε. Εἴτε ωραίας ημέρας, Εἴτε ημέρας πειρασμού.

«Τὴν τρίτην τὰ παιδιά. Θὰ ξεμπερδέψω γλήγορα. Αὐτὴ μπορεῖ, γά μᾶς χαπομερήσουντες. Εἴτε ημέρας πειρασμού,

«Τὴν πέμπτη τοὺς ἀνδρας. Θὰ κάνωμε γλήγορα.

«Τὴν παρασκευὴ τῆς γυναικεῖς. Θὰ πῶ: "Οχι ίστορίας! «Τὸ σάββατο τὸν μυλωνᾶ!... Δὲν εἶναι πολὺ μιὰ 'μέρα γι' αὐτὸν μοναχά...

«Βλέπετε, παιδιά μου, δταν τὸ σιτάρι: εἶναι μεστωμένο πρέπει νὰ τὸ κόψωμε· δταν βάλωμε κρασί πρέπει νὰ τὸ πιούμε. Νὰ ἀρκετὸ παντὶ βρώμικο, τόρα εἶναι ἀνάγκη νὰ τὰ πλύνωμε καὶ νὰ τὸ καλοπλύνωμε.

«Καὶ νὰ ἔχετε τὴν εὐχή μου. Αμήν!»

«Ο, τι εἶπε ἔγεινε. Βκαναν μπουγάδα...

«Δ' αὐτὴ τὴν περίφημη κυριακὴ, ή ἀρετὴ τῶν Κουκουνιώτων μυρίζει σὲ δρῦ λεύγες τόπο....

Καὶ δὲ καλὸς παππᾶς Μαρτῖνος, γεμάτος εύτυχία καὶ χαρά, ιδνειρεύθηκε τὴν ἀλλη νύχτα πῶς μαζῆ μὲ ὅλο του τὸ κοπάδι ἐσκαντζάρονε 'ι τὸν κάταστρο δρόμο τῆς πολιτείας τοῦ Θεοῦ, μέσα 'ι ταῖς ἀναμέναις λαμπάδες, σ' ἔνα σύννεφο μοσκολίθιανο καὶ 'ι τὸν χορὸ τῶν παιδιῶν ποῦ ἔψιλνε τὸ Σοὶ Κύριε.

Αὐτὴ εἶναι ἡ ιστορία τοῦ παππᾶ τῆς Κουκουνιάς, ὅπως μοῦ παράγγειλε νὰ σᾶς τὴν πῶς ἀκείνος δὲ μεγάλος μασκαρᾶς τῆς Ρουμανίλλης, ποῦ τὴν εἶχε μάθει πάλι ἀπὸ ξαν καλὸ τοῦ σύντροφο.

«Αράχνη.

«ΜΗ ΖΗΛΕΥΗΣ!»

Τι θαρρεῖτε; συμβουλαῖς
Δε 'μπορεῖ κι' αὐτὴ νὰ διάσῃ;
Δὲν τὴν ἔχουνε πολλαῖς
Τέτοια γνῶσι!

«Ολο μία συμβουλὴ
Μεσ' τ' αὐτή μου ψιθυρίζει:
«Μη ζηλεύης δὰ πολὺ¹
Δὲν ἀξίζει!»

Μοῦ 'θυμῷ κάθε φορὰ
Ποῦ δὲ θάκολος νὰ τὸν πάρη—
«Ἐνα γέρο φουκαρᾶ
Ταβερνιάρη.

«Οποῦ ἔτοι μοῦ μιλεῖ
Κεῖ ποῦ πάντα μὲ κεράται:
«Μὴν τὸ πίνης δὰ πολὺ,
Καὶ μεθάει!»

Κωστήτης.

ΑΝΘΥΛΛΙΑ.

«Η καρδία εἶναι ὡς τὸ στερέωμα, ἐν μέρος τοῦ οὐρανοῦ,
ἄλλη ὡς αὐτὸς μεταβάλλεται νύκτα καὶ ημέραν.

Βόρων.